UUTISET

Joka viides maatila lopettaa kokonaan maataloustuotannon kuuden seuraavan vuoden aikana. Vuotta kohti vähennys on noin 2 000, yksi tila virastojen aukiolotuntia kohti. **MAATILOJEN KEHITYSNÄKYMÄT -TUTKIMUS**

Raision johtajien holdingyhtiö purkautui

Raisio Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Reso Management Oy on 31.8.2014 sulautunut Raisio Oyj:hin ja purkautunut. Samalla Reso Management Oy:n omistamat Raisio Oyj:n vaihto-osakkeet ovat siirtyneet Raisio Oyj:n suoraan omistukseen.

MT kertoi viime viikolla (25.8.), kuinka Raision johto hyötyi miljoonia euroja holdingyhtiön eli Reso Managementin kautta tehdyillä yhtiön sisäisillä osakekaupoilla.

Järjestely oli osa yhtiön vuonna 2010 luotua johdon kannustinjärjestelmää. Järjestelmä kannusti tekemään päätöksiä, jotka nostavat nopeasti yhtiön osakekurssia.

Helmikuussa 2014 kannustinjärjestelmä lopetettiin osakevaihdolla, jolloin johdon omistus holdingyhtiöstä siirrettiin suoraksi Raision omistukseksi.

Osakkeiden kokonaisarvo oli noussut alle neljässä vuodessa 11,5 miljoonasta eurosta lähes 21 miljoonaan euroon. Mikäli osakkeet olisi myyty heti markkinoilla, olisivat johtoryhmän jäsenet kuitanneet runsaat 1,1 miljoonaa euroa voittoa ennen veroja.

JUKKA LEHTINEN

Ruotsissa viranomaiset byrokratiamatkalla 2013

Ruotsin maatalousvirasto järjesti viime vuonna byrokratiamatkan yhdessä tuottajajärjestön kanssa.

Matkaan kuului tutustuminen kahdeksan eri tuotantosuunnan maatilaan sekä kalankasvattamoon eri puolilla Ruotsia ja viljelijöiden tapaaminen maaseutumessuilla.

Tuottajajärjestö LRF laati 2009 sekä viranomaisille että viljelijöille tarkoitetun oppaan tilavalvontoja varten.

Oppaan pääsanoma tarkastajille on: katsokaa valvonnassa asioita myös viljelijän näkökulmasta. Viljelijöitä opas kehottaa valmistautumaan valvontaan, kysymään ohjeita vastaisen varalle – ja tekemään valituksen lopputuloksesta, jos syytä on.

HEIKKI VUORELA

”Tyhjä maaseutu on poliittinen päätös”

”Maaseudulla asuminen vaatii jo suoranaista rohkeutta”, aluetieteen professori **Hannu Katajamäki** sanoo Suomenmaassa.

Katajamäen mukaan Suomessa on maaseudun tyhjenemisen kierre, joka ruokkii itse itseään. Hallituksen päätökset kohtelevat kansalaisia epäoikeudenmukaisesti.

”Keskittämiseen ja suuruuteen perustuva politiikka on yksi syrjinnän muoto. Nykyisellä hallituksella ei ole tahtoa aluepolitiikkaan”, Katajamäki sanoo lehdelle.

Keskeisin syy muuttoliikkeeseen maalta pois on työn puute.

Katajamäki haluaisi kriittistä keskustelua projekteista ja rakennerahastoista, joilla muuttotappiota yritetään hillitä.

MT

Sikatilat kaikkein tuskastuneimpia byrokratiaan

Byrokratian lisäksi myös kiire ja työmäärä rasittavat. Eniten voimaa viljelijä saa toimivasta parisuhteesta ja muista ihmissuhteista.

Byrokratian kanssa kamppailu syö viljelijöiden jaksamista kaikissa tuotantosuunnissa ja koko maassa. Eniten se kuitenkin rasittaa sikatiloilla.

Gallup Elintarviketieto kysyi maalis–huhtikuussa lähes viideltä tuhannelta viljelijältä, mikä vahvistaa tai heikentää heidän jaksamistaan.

Byrokratia nousi selkeästi jaksamista heikentävien tekijöiden kärkeen.

Sen merkitys korostuu kotieläintiloilla.

Kun kaikista haastatelluista seitsemän kymmenestä mainitsi byrokratian, sikatiloista sen nosti esille kahdeksan kymmenestä.

Vain lypsykarjatiloilla kiire ja työmäärä nousevat byrokratiaa pahemmaksi jaksamista heikentäväksi tekijäksi. Maitotilolla byrokratian mainitsi 72 prosenttia ja kiireen 75 prosenttia vastaajista.

Byrokratia rasittaa eniten isoilla tiloilla

Mitä isompi tila, sitä suuremmaksi riesaksi byrokratia koetaan.

Alle 20 hehtaarin tiloilla sen nostaa esille 69 prosenttia vastaajista, yli sadan hehtaarin tiloilla 79 prosenttia.

Myös viljelijän ikä vaikuttaa. Nuoret viljelijät kokevat byrokratian pahemmaksi rasitteeksi kuin ikääntyneet. Yli 60-vuotiaista byrokratian mainitsi 55 prosenttia, alle 40-vuotiaista 76 prosenttia.

Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa byrokratia näyttäisi rasittavan viljelijöitä hiukan enemmän kuin Etelä- ja Itä-Suomessa.

Voimaa saadaan toisista ihmisistä

Ihmissuhteet nousevat selkeimmin esiin, kun kysytään, mistä viljelijä saa voimia jaksaa. Toimiva parisuhde on kaikkein tärkein, muut ihmissuhteet tulevat hyvänä kakkosena.

Myös hyvä terveys autaa jaksamaan, puolet vastaajista arvioi.

SATU LEHTONEN

Jaksamista vahvistavat ja heikentävät asiat

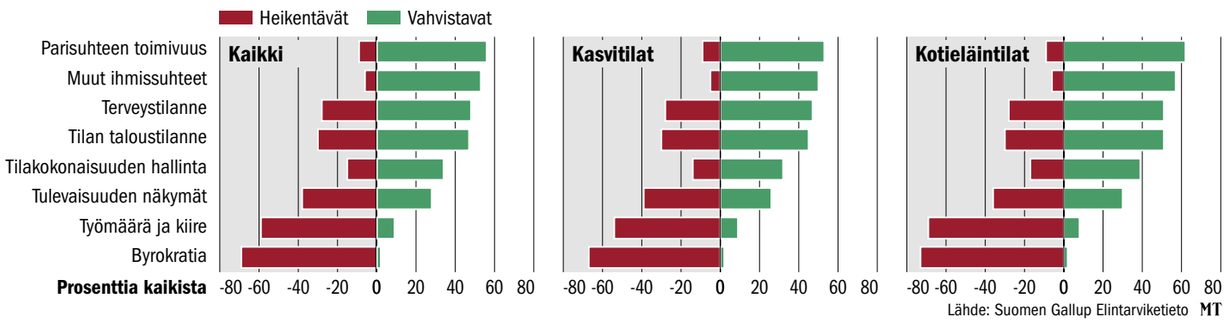

Joka kolmas kotieläintila luopuu eläimistä lähivuosina

Lähes joka kolmas kotieläintila luopuu nykyisestä päätuotantosuunnastaan vuoteen 2020 mennessä.

Samaan aikaan nykyisistä kasvintuotantotiloista lopettaa useampi kuin joka neljäs. Kasvintuotantotilojen luku vähenee kuitenkin hitaammin, sillä suuri osa eläimistä luopuvista kotieläintiloista jatkaa kasvinviljelyä.

Viljelijät kertovat suunnitelmistaan Maatilojen kehitysnäkymät -tutkimuksessa.

Joka arkipäivä katoaa 8 maatilaa

Jatkamissuunnitelmien mukaan nykyisestä 55 700 maatilasta jäljellä on 43 500 vuonna 2020.

Joka viides maatila lopettaa kokonaan maataloustuotannon kuuden seuraavan vuoden aikana. Vuotta kohti vähennys on noin 2 000, yksi tila virastojen aukiolotuntia kohti.

Päätuotannon lopettamistahti on nopeinta sikatiloilla. Niistä noin joka toinen luopuu sioista vuoteen 2020 mennessä.

Maidontuotannon aikoo lopettaa useampi kuin joka kolmas lypsykarjatila. Lähes yhtä nopeasti harvenevat naudanlihatilat.

Tilojen keskikoko yli 50 hehtaaria 2020

Maatilojen harveneminen merkitsee tilojen suurenemista. Maatilojen keskikoko kasvaa 42 hehtaarista lähes 53 hehtaariin vuonna 2020. Samoin kasvavat jatkavien kotieläintilojen karjakoot.

Niin käy, jos kaikki toteutuu, kuten viljelijät arvioivat tulevaisuuttaan maalis–huhtikuussa. Gallup Elintarviketieto haastatteli silloin 4 835 viljelijää ja laski vastausten perusteella ennusteet. Maaseudun Tulevaisuus on yksi tutkimuksen tilaajista.

HEIKKI VUORELA

Kotieläin- ja kasvintuotantotilojen määrä 2014 ja 2020

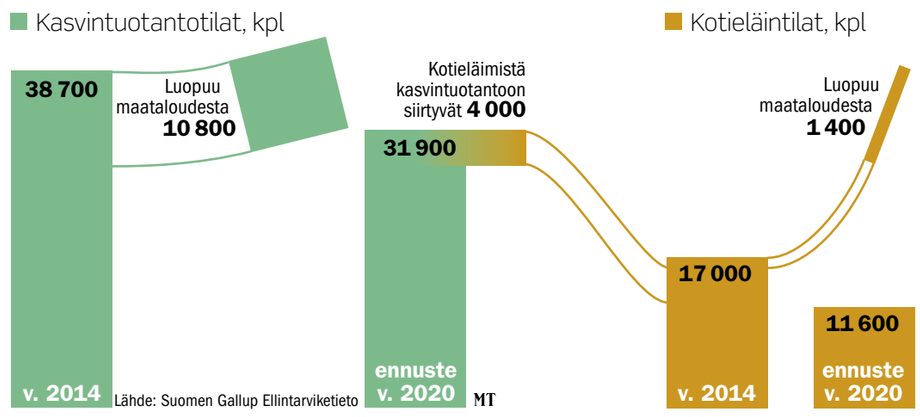

Suuri osa eläimistä luopuvista kotieläintiloista jatkaa kasvinviljelyä.

Lapualaistilalla valvottiin heinäkuussa viime vuoden pinta-aloja

Valvojille ei kelpaa edes heidän itse toteamansa pinta-ala

Lapualaisella **Heikki Peltolalla** on erityisesti tukivalvonnoista paljon huonoja kokemuksia. Jos MTK:n ja maataloushallinnon keskustelutilaisuudessa Seinäjoella tulee siihen mahdollisuus, hän aikoo kertoa puheenvuorossaan omista kokemuksistaan.

MTK-laiset viljelijät ja maataloushallinto ministeriön ja Maaseutuviraston (Mavi) virkamiehiä myöten kokoontuvat huomenna torstaina Seinäjoelle keskustelemaan byrokratian viljelijöille aiheuttamasta kuormasta.

Vuosien valvontakierre muutti aloja vuosittain

Peltolan tuoreimmat hakaukset hallinnon kanssa ovat tältä kesältä, mutta erimielisyyksien juuret ovat pitkällä historiassa. Myös MT on kertonut hänen kokemuksistaan (30.12.2011 ja 3.4.2013).

Tilalla on tehty pinta-alavalvontoja vuosina 2008, 2009 ja 2010. Joka kerralla valvojat ovat saaneet tilan lohkoille eri pinta-alat.

Pinta-alojen ajantasaistuksen viranomaiset tekivät vuonna 2011. Pinta-alat heittivät tuolloin vain muutamia aareja.

Ensimmäistä kertaa vuonna 2012 hallinnon ilmoittamat pinta-alat eivät muuttuneet, mutta viime vuonna tilanne palautui jälleen ennalleen.

”Pinta-alat hajosivat taas. 17 lohkon pinta-ala muuttui edellisvuodesta. Osa muutoksista oli pieniä, osa jopa 10 aaria. En hyväksynyt uusia pinta-aloja, koska aiempina vuosina pinta-alojen mittaamisessa oli tehty viranomaisten kanssa niin paljon töitä.”

Esitäytettyjen pinta-alojen sijaan Peltola ilmoitti tukihakemuksessaan ne pinta-alat, jotka lohkoille oli yhdessä viranomaisten kanssa mitattu. Liitteeksi hän laittoi vielä edellisvuosien valvonnoissa laaditut kartat.

Maksatuskielto valvonnan viivästymisestä

Koska Peltolan ilmoittamat pinta-alat poikkesivat hallinnon pinta-aloista, viranomaisten piti tulla tekemään tilalle pinta-alavalvonta ennen viimeisten tukien maksamista.

Peltola odotti niin valvontaa kuin viimeisiä tukiakin vielä joulukuun puolivälissä. Kun niitä ei alkanut kuulua, Peltola otti yhteyttä elykeskuksen tarkastuspäällikköön.

”Tarkastuspäällikkö sanoi, että olen maksatuskiellossa, koska pinta-alavalvontaa ei ole tehty.”

”Kävimme sen jälkeen asiasta pitkän ja voimakkaitakin äänenpainoja sisältäneen keskustelun, minkä jälkeen virkamies myöntyi tukien maksamiseen ja rahat tulivat tilille.”

Rahojen lisäksi Peltola sai tukipäätöksen, jossa on normaalin käytännön mukaisesti kuukauden valitusaika niin viranomaiselle kuin viljelijällekin.

”Oletin, että asia on siinä, kun viranomainenkaan ei päätöksestä valittanut. Minulla oli lainvoimainen päätös maksettavista tuista.”

Valitusaikaa suotiin yksi päivä

Peltolan oletus oli kuitenkin väärä.

Kesäkuussa hänelle ilmoitettiin, että tilan pinta-alat valvotaan, koska ristiintarkastuksissa oli ilmennyt virheitä.

”Valvojat tulivat ja mittasivat lohkoja. Niissä oli jälleen heittoja puoleen ja toiseen, kuitenkin niin, että lopputulos oli kutakuinkin plus–miinus 0.”

Peltola ei ymmärrä, miksi valvonnat tehtiin vasta sen jälkeen, kun hallinto oli ne jo hyväksynyt.

Käytännössä lohkot mitattiin 3. heinäkuuta tehdyssä valvonnassa sen mukaisina kuin ne ovat nyt, vaikka valvonta koski viime vuonna viljelyssä olleita pinta-aloja.

Runsas viikko sitten Peltola sai viranomaiselta kirjeen takaisinperinnästä.

Vaikka kokonaisala pysyikin suunnilleen ennallaan, tukia perittiin takaisin niistä lohkoista, joiden ala oli valvonnassa hänen ilmoittamastaan pienentynyt.

» Avasin kirjeen heti saapumisen jälkeen. Se oli päivätty 18.8. Valitusaikaa oli avaamishetkellä jäljellä yksi päivä.«

» On laskettu, että takaisinperinnän aiheuttama kustannus olisi 2 000 euroa per takaisinperintä. Eli minun tilallani tämän valvonnan aiheuttamat viisi takaisinperintää maksavat yhteiskunnalle 10 000 euroa. Sillä saadaan takaisin noin sata euroa.«

HEIKKI PELTOLA

”Avasin kirjeen heti saapumisen jälkeen. Se oli päivätty 18.8. Valitusaikaa oli avaamishetkellä jäljellä yksi päivä.”

Sadalla eurolla perittiin takaisin yksi euro

Takaisin perittävät summat ovat pieniä, tukimuodosta riippuen seitsemästä eurosta lfa-tuen 60 euroon, mutta kysymys on Peltolalle periaatteellinen. Peltola ei hyväksy valvojien ja viranomaisten toimintatapaa.

Peltolaa ihmetyttää myös se, miksi viranomaiset perivät takaisin summia, jotka ovat alle 100 euroa.

”Lain mukaan tukea ei tarvitse periä takaisin, jos tukikohtaiset summat jäävät alle 100 euroon.”

Mavin ja elykeskuksen virkamiehet ovat perustelleet jopa vain muutaman euron suuruisia takaisinperintöjä ”järjestelmän kankeudella”.

Takaisinperinnän jättäminen tekemättä olisi Peltolan mielestä järkevää myös taloudellisessa mielessä.

”On laskettu, että takaisinperinnän aiheuttama kustannus olisi 2 000 euroa per takaisinperintä. Eli minun tilallani tämän valvonnan aiheuttamat viisi takaisinperintää maksavat yhteiskunnalle 10 000 euroa. Sillä saadaan takaisin noin sata euroa.”

JUHANI REKU

TAKAISINVETO
SPIRALE PRISMA, PHOENIX Turvakumisaapas S5
Valmistaja: Spirale S.R.L Italia

Ristiinan Ammattirealisointi Oy
Mäntyharjuntie 5
52300 Ristiina
myynti@ammattirealisointi.fi
Puh. 0440-515620

SPIRALE Turvakumisaapas S5 saappaiden mukana ei ole toimitettu käyttöohjeita suomeksi ja ruotsiksi. Se on valmistettu vanhentuneen standardin EN 345:1992 mukaan. Jalkineen turvallisuutta ei ole varmistettu vaaditulla tavalla, minkä takia tuotteet vedetään välittömästi pois markkinoilta ja käytöstä.

Lisätietoja asiakasneuvonnasta puh. 0440-515620